

Niniejszy dokument zawiera najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem umowy ubezpieczenia i znajdują się w Warunkach Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Zawodowej (zwanych dalej WU). Powyższe WU obowiązują od dnia 10 maja 2018 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem określonego zawodu lub czynności zawodowych.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ OC w związku z wykonywaniem określonego zawodu lub czynności zawodowych
- ✓ OC za czyste szkody majątkowe wyrządzone osobom trzecim nieumyślnie, w tym wskutek rażącego niedbalstwa
- ✓ OC deliktowa, OC kontraktowa

Szczegółowy opis przedmiotu i zakresu ubezpieczenia zawarty jest w §1 WU.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- ✗ OC w związku z wykonywaniem czynności zawodowych innych niż opisane w umowie ubezpieczenia
- ✗ OC będącej przedmiotem obowiązkowych ubezpieczeń
- ✗ szkód poniżej franszyzy redukcyjnej czyli kwoty, którą każdorazowo potrąca się od odszkodowania

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

- ! szkody wyrządzone umyślnie
- ! szkody związane z azbestem lub rzeczami zawierającymi azbest
- ! szkody związane z działaniami wojennymi lub aktami terroru
- ! szkody w związku z wykonywaniem przez Ubezpieczonego czynności członka zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółek prawa handlowego
- ! szkody wyrządzone spółkom kapitałowym, w których większość udziałów należy do Ubezpieczającego
- ! szkody z tytułu kar umownych

Pozostałe ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia opisane są w §5, §8 ust. 2 i ust. 6, §13 ust. 9, §14, §15 ust. 2 WU.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ ubezpieczenie obowiązuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że w umowie zostały zawarte inne ustalenia.

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

- podanie wszystkich znanych sobie okoliczności, o które pytał pośrednik ubezpieczeniowy i które zostały umieszczone we wniosku o ubezpieczenie lub innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia
- opłacenie składki za cały okres ubezpieczenia lub zgodnie z harmonogramem określonym w polisie
- informowanie o zmianach dotyczących okoliczności, o które pytał pośrednik przed zawarciem umowy

Obowiązki w przypadku wystąpienia szkody/zgłoszenia roszczenia:

- zapobieżenie zwiększeniu się szkody w miarę posiadanych środków i możliwości
- zawiadomienie Policji i prokuratury, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że szkoda jest wynikiem przestępstwa,
- niezwłoczne powiadomienie Warty przez Ubezpieczonego o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego
- niezwłocznie powiadomienie Warty o zgłoszeniu przeciwko Ubezpieczonemu roszczenia odszkodowawczego
- doręczenie do Warty orzeczenia sądu w sprawie związanej z powstałą szkodą w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska
- umożliwienie Warcie dokonania czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia
- zabezpieczenie Warcie możliwości dochodzenia regresowych roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.

Szczegółowe informacje na temat obowiązków Ubezpieczonego podane są w §9, 13 i 16 WU.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka może być płatna jednorazowo lub w ratach, w terminie i na rachunek bankowy wskazany w polisie.

Składka lub jej pierwsza rata powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub później, jeżeli takie ustalenia były w umowie ubezpieczenia. Wysokość rat składki i terminy płatności określone są w polisie.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się po zawarciu umowy z dniem wskazanym w polisie, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłacie składki z zastrzeżeniem indywidualnych uzgodnień.

Ochrona ubezpieczeniowa kończy się ostatniego dnia okresu ubezpieczenia lub z chwilą rozwiązania umowy.

Szczegółowe informacje na temat okresu ubezpieczenia i czasu trwania odpowiedzialności znajdują się w § 11-12 i 16 WU.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie:

- osoby fizyczne – 30 dni
- przedsiębiorcy – 7 dni

Pozostałe przypadki rozwiązania umowy przed upływem okresu ubezpieczenia reguluje §17 WU.

WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZAWODOWEJ

Informacja o postanowieniach wzorca umowy, o których mowa w art.17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz.U.2017, poz. 1170).

Rodzaj informacji	Nr jednostki redakcyjnej w Warunkach Ubezpieczenia
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§1, §2, §4, §6
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§5, §8 ust. 2 i ust. 6, §13 ust. 9, §14, §15 ust. 2

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUiR „Warta” S.A., zwana dalej TUiR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim wskutek uchybienia popełnionego przy wykonywaniu czynności zawodowych wymienionych w umowie ubezpieczenia przez niego samego albo osobę, za którą ponosi odpowiedzialność.

Ubezpieczeniem objęte są również roszczenia z tytułu konsekwencji uszkodzenia, zniszczenia lub utraty akt i innych dokumentów związanych z wykonywaniem działalności zawodowej jest ograniczona do wyjątkiem pieniędzy i papierów wartościowych.

Jednakże roszczenie o odtworzenie uszkodzonych, zniszczonych lub utraconych akt i innych dokumentów związanych z wykonywaniem działalności zawodowej jest ograniczona do wysokości jednej czwartej sumy gwarancyjnej na jeden wypadek.

Świadczenia TUiR Warta – przedmiotowy zakres ochrony ubezpieczeniowej

§2.

- W granicach swej odpowiedzialności TUiR Warta zobowiązana jest do:
  - zbadania zasadności wysuwanych przeciwko Ubezpieczonemu roszczeń;
  - udzielenia Ubezpieczonemu wszelkiej niezbędnej pomocy prawnej w związku z roszczeniem, również gdy jest niezasadne, w tym także do pokrycia Kosztów Pomocy Prawnej;
  - wypłaty odszkodowania, które Ubezpieczony zobowiązany jest zapłacić osobie uprawnionej do odszkodowania w związku z wykonywaniem czynności zawodowych wymienionych w umowie ubezpieczenia na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez TUiR Warta, zawartej lub zaakceptowanej przez TUiR Warta ugody albo orzeczenia sądu.
- W przypadku sporu sądowego pomiędzy Ubezpieczonym a uprawnionym do odszkodowania lub jego następcami prawnymi, nawet w przypadku wątpliwości, czy powstała szkoda jest objęta zakresem ubezpieczenia, TUiR Warta może wystąpić w charakterze interwenienta ubocznego.

Odpowiedzialność współników

§3.

- Za współników uznaje się osoby, które na zewnątrz wykonują swój zawód wspólnie, bez względu na to, czy łączą je umowa spółki, czy też umowa innego rodzaju.
- Przyczyna wyłączenia ochrony ubezpieczeniowej (§5) odnosząca się do jednego współnika obciąża wszystkich pozostałych współników.

Ubezpieczeni – podmiotowy zakres ochrony ubezpieczeniowej

§4.

- Ochroną ubezpieczeniową dodatkowo objęta jest osobista odpowiedzialność obecnych, byłych i przyszłych członków zarządu i innych władz ubezpieczonej spółki kapitałowej, dyrektorów, pełnomocników prawnych i Pracowników wykonujących obowiązki na rzecz Ubezpieczonego.
- Ochroną ubezpieczeniową objęta jest również osobista odpowiedzialność osób zastępujących Ubezpieczonego lub osoby dodatkowo ubezpieczone w czasie ich niezdolności do wykonywania zawodu, jeśli nie są one objęte innym ubezpieczeniem.

Wyłączenia

§5.

- Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
  - dochodzonych według obcego prawa materialnego lub przed obcym sądem, w tym także z tytułu orzeczeń obcych sądów wykonywanych w polsce (prawo i jurysdykcja), a także roszczeń wynikających z działalności podjętej za granicą. Przez działalność podjętą za granicą należy rozumieć działalność prowadzoną przez jakiegokolwiek zagraniczne oddziały, przedstawicielstwa lub stowarzyszone albo powiązane w oparciu o umowę o współpracy lub podobne umowy zagraniczne podmioty;

- z tytułu odpowiedzialności cywilnej jeżeli w wyniku zawartej umowy lub innej czynności prawnej odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego wykracza poza zakres określony przepisami prawa, w tym z tytułu kar umownych, a ponadto punitive and exemplary damages oraz innych roszczeń o charakterze karnym;
  - odpłatnego i nieodpłatnego pośrednictwa, proponowania lub dokonywania transakcji pieniężnych, transakcji dotyczących gruntów i innych transakcji gospodarczych, a także z tytułu przekroczenia kosztorysów i zadłużenia;
  - z tytułu szkód wynikających z manka w kasie, spowodowanych uchybieniem w związku z dokonywaniem jakiegokolwiek płatności, a także sprzeniewierzeniem, które zostały popełnione przez Ubezpieczonego lub osoby za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
  - wspólników lub osób bliskich Ubezpieczonemu, przy czym za osoby bliskie uważa się:
    - małżonka Ubezpieczonego i jego dzieci nie będące zstępными Ubezpieczonego,
    - konkubenta, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych, powinowatych w tej samej linii lub stopniu, przysposabiających i przysposobionych.
 Powyższe odnosi się również do kręgu osób objętych ubezpieczeniem z tytułu tej samej umowy ubezpieczenia;
  - spółek kapitałowych, w których większość udziałów (a w przypadku pozostałych spółek – jakiegokolwiek udział) należy do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, ich współnika albo osoby bliskiej albo które są przez nich zarządzane.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również roszczeń osób, które posiadają większość udziałów w spółce będącej Ubezpieczonym;
  - wnieionych w związku z wykonywaniem przez Ubezpieczonego czynności członka zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółek prawa handlowego, stowarzyszeń lub innych organizacji oraz likwidatora i syndyka;
  - z tytułu dokonywania jakichkolwiek czynności bankowych przez Ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność (m.in. obrotu czekowego, wekslowego, dewizowego, na rachunku bieżącym i akredytyw);
  - z tytułu szkód wyrządzonych w związku z pożyczką lub kredytem podmiotowi, przez którego Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zatrudniony, albo którego jest prezesem, członkiem zarządu lub rady nadzorczej. Wyłączenie nie dotyczy jednak szkód spowodowanych przez Ubezpieczonego działającego w ramach czynności zawodowych adwokata lub rady prawnego w celu dochodzenia praw przysługujących wymienionemu podmiotowi;
  - z tytułu szkód wyrządzonych umyślnie;

Ubezpieczenie obejmuje szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem.
  - związanych w jakikolwiek sposób, bezpośrednio lub pośrednio, z azbestem lub rzeczami zawierającymi azbest w jakiegokolwiek postaci lub ilości;
  - związanych w jakikolwiek sposób, bezpośrednio lub pośrednio, z działaniami wojennymi lub aktami terroru;
  - z tytułu szkód spowodowanych emisją, wyciekami, uwolnieniem lub ucieczką cieczy, ciała stałego lub gazu powodujących podrażnienie, skażenie lub zanieczyszczenie gleby, powietrza, wody powierzchniowej lub gruntowej;
  - z tytułu szkód spowodowanych naruszeniem praw własności intelektualnej. Wyłączenie nie dotyczy doradztwa w zakresie własności intelektualnej;
  - spowodowanych niewypłacalnością lub bankrutem Ubezpieczonego;
  - z tytułu szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem czynności innych niż opisane w umowie jako ubezpieczona działalność, a także w klauzulach dodatkowych;
- Okoliczności objęte wyłączeniem odnoszące się do uchybienia popełnionego przez Pracownika, współnika lub organ Ubezpieczonego, wywołują skutek wobec samego Ubezpieczonego.
  - Należne odszkodowanie z tytułu niniejszej umowy ubezpieczenia pomniejsza się o kwotę równą wynagrodzeniu otrzymanemu za sprawę, podczas prowadzenia której doszło do uchybienia, niezależnie od tego, czy roszczenie dotyczy wynagrodzenia.
- Roszczenie o zwrot wynagrodzenia nie jest objęte ochroną ubezpieczeniową.

§6.

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje Wypadki Ubezpieczeniowe, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia.
- Wypadkiem ubezpieczeniowym w rozumieniu tej umowy jest zdarzenie będące uchybieniem mogącym spowodować roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego.
- Uznaje się, że popełnienie uchybienia nastąpiło w momencie, w którym Ubezpieczony zaczął lub domniemywa się, że zaczął działanie, które stanowi uchybienie, w wyniku którego mogło dojść do powstania Czystej Szkodę Majątkowej.

W przypadku uchybienia polegającego na zaniechaniu, w razie wątpliwości uznaje się, że uchybienie zostało popełnione w dniu, w którym zaniechane działanie musiało nastąpić, aby zapobiec wystąpieniu szkody.

- Za jeden Wypadek Ubezpieczeniowy uważa się:
  - uchybiecie, którego skutkiem jest odpowiedzialność cywilna więcej niż jednej osoby objętej ochroną ubezpieczeniową,
  - jedną szkodę wynikającą z kilku uchybień,
  - wszystkie skutki jednego uchybienia:

Kilka uchybień uważane jest za jeden Wypadek Ubezpieczeniowy, jeżeli każdy z nich ma to samo lub tego samego rodzaju źródło błędne, a pomiędzy nimi istnieje związek prawny lub gospodarczy. Za moment popełnienia uchybienia uznaje się moment popełnienia pierwszego z nich.
- kilka uchybień popełnionych w związku z wykonywaniem tego samego zlecenia.

Definicje

§7.

Przez użyte w Warunkach Ubezpieczenia określenia rozumie się:

- Czysta Szkodę Majątkowa**
Szkoda, nie będąca Szkodą Osobową, ani Szkodą Rzeczową i nie będąca następstwem takich szkód;
- Szkoda Rzeczowa**
Uszkodzenie, zniszczenie lub utrata rzeczy wraz ze stratami poniesionymi w ich następstwie. Za rzeczy uznaje się również w szczególności wartości pieniężne i papiery wartościowe;
- Szkoda Osobowa**
Śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia wraz ze stratami poniesionymi w ich następstwie;
- Osoba Trzecia**
Każda osoba, która doznała szkody, nie będąca stroną stosunku ubezpieczenia;
- Ubezpieczony**
Osoba, na rachunek której Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia lub która objęta jest ochroną ubezpieczeniową wprost na mocy Warunków Ubezpieczenia;
- Osobista Odpowiedzialność**
Odpowiedzialność cywilna osób objętych umową ubezpieczenia z tytułu szkód, które wyrządziły w związku z wykonywaniem obowiązków na rzecz Ubezpieczonego;
- Pracownik**
Osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania;
- Franszyza Redukcyjna**
Określona w umowie ubezpieczenia kwota, do której TUiR Warta nie ponosi odpowiedzialności i nie jest zobowiązana do spełnienia jakichkolwiek świadczeń odszkodowawczych. Franszyza Redukcyjna odejmowana jest od kwoty roszczenia objętego ochroną ubezpieczeniową i nie powoduje zmniejszenia sumy gwarancyjnej;
- Koszty Pomocy Prawnej**
Poniesione przez Ubezpieczonego, za zgodą TUiR Warta, następujące koszty: wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych, należności biegłych, rzeczoznawców i ekspertów oraz świadków, koszty sądowe, inne koszty ustalenia wysokości szkody i zakresu odpowiedzialności oraz koszty podróży z tym związane;
- Sublimit**
Ustalony limit w ramach sumy gwarancyjnej, który ogranicza łączną kwotę wypłaconych w okresie ubezpieczenia odszkodowań z tytułu ryzyka objętego Sublimitem. Wypłacone kwoty pomniejszają sumę gwarancyjną. Do Sublimitu stosuje się odpowiednio zapisy odnoszące się do sumy gwarancyjnej.

Suma gwarancyjna. Franszyza Redukcyjna.

§8.

- Łączna wysokość świadczeń odszkodowawczych TUiR Warta z tytułu jednego Wypadku Ubezpieczeniowego nie może przekroczyć ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej na jeden wypadek bez względu na liczbę osób, które spowodowały lub przyczyniły się do jego zajścia. Łączna wysokość świadczeń TUiR Warta z tytułu wszystkich Wypadków Ubezpieczeniowych jakie wystąpiły w danym okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej na wszystkie wypadki.
- Wprowadza się możliwość ustanowienia w umowie ubezpieczenia Franszyzy Redukcyjnej. O ile nie umówiono się inaczej, Franszyzę Redukcyjną stosuje się do pojedynczego Wypadku Ubezpieczeniowego. Jeżeli roszczenie nie przekracza kwoty Franszyzy Redukcyjnej, TUiR Warta nie ponosi żadnych kosztów.
- Jeżeli zgłoszone zostaną roszczenia wobec spadkobierców Ubezpieczonego, nie stosuje się postanowień o Franszyzie Redukcyjnej. Dotyczy to także roszczeń zgłaszanych wobec Ubezpieczonego w czasie, gdy z powodu wieku lub choroby albo z innych przyczyn nie wynikających z naruszenia prawa, zakończył działalność objętą ubezpieczeniem.
- Wydatki TUiR Warta na pokrycie Kosztów Pomocy Prawnej objęte są ubezpieczeniem dodatkowo ponad sumę gwarancyjną i nie są przez nią ograniczone, z zastrzeżeniem ust. 5.
- W przypadku, gdy wysokość zasadnych roszczeń odszkodowawczych Osób Trzecich objętych umową ubezpieczenia jest wyższa niż suma gwarancyjna określona w umowie, TUiR Warta pokrywa Koszty Pomocy Prawnej w takiej części, która odpowiada stosunkowi sumy gwarancyjnej do wysokości zasadnych roszczeń odszkodowawczych Osób Trzecich, również wtedy, kiedy jeden Wypadek Ubezpieczeniowy prowadzi do kilku procesów sądowych.

W powyższym przypadku wypłata kwoty równej sumie gwarancyjnej oraz proporcjonalne pokrycie powstałych już Kosztów Pomocy Prawnej zwalnia TUiR Warta z dalszych świadczeń.

- TUiR Warta nie odpowiada za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez TUiR Warta ugody z uprawnionym do odszkodowania lub zaspokojenie jego roszczeń.

§9.

- Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości TUiR Warta wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUiR Warta zapytywała przed zawarciem umowy. Ubezpieczający obowiązany jest także do informowania TUiR Warta o zmianach dotyczących powyższych okoliczności. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przed przedstawicielem, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez TUiR Warta umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
- TUiR Warta nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków określonych w ust. 1 lub 2 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że Wypadek Ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Zwiększenie niebezpieczeństwa (zgodnie z art. 816 Kodeksu cywilnego)

§10.

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa Wypadku Ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Składka i początek ochrony ubezpieczeniowej

§11.

- Składkę za ubezpieczenie ustala się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka, uwzględniając wysokość sumy gwarancyjnej i Sublimitów, długość okresu ubezpieczenia, specyfikę wykonywanego zawodu, zakres ubezpieczenia, przychód brutto z prowadzonej działalności, wysokość Franszyzy Redukcyjnej oraz inne informacje, które będą istotne dla oceny ryzyka, jeżeli TUiR Warta poprosiła Ubezpieczonego o ich przedstawienie; na obniżenie lub podwyższenie składki ma wpływ szkodowość z dotychczasowej działalności.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, okres ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia następnego po opłaceniu składki lub jej pierwszej raty i trwa jeden rok.
- Zawarcie umowy ubezpieczenia TUiR Warta potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
- W przypadku braku odmiennych ustaleń składka lub jej pierwsza rata płatna jest w dniu zawarcia umowy.
- W przypadku nieopłacenia składki lub jej pierwszej raty w ustalonym terminie, TUiR Warta może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
- Jeżeli w umowie ubezpieczenia składka została określona jako kwota wycieczna na podstawie wielkości opisującej rozmiar działalności Ubezpieczonego, jak np. przychód, fundusz płac, liczba Pracowników, Ubezpieczający zobowiązany jest podać TUiR Warta w ciągu 1 miesiąca po zakończeniu okresu ubezpieczenia faktycznie osiągniętą wielkość przychodu, funduszu płac, liczby Pracowników itp.
- Ubezpieczający zobowiązany jest dopłacić odpowiednią kwotę wynikającą z zastosowania określonej w umowie ubezpieczenia stawki z uwzględnieniem wcześniej zapłaconej składki zaliczkowej.
- Składka określona w umowie jako minimalna nie podlega zwrotowi, nawet w sytuacji, gdy obrót, fundusz płac, liczba Pracowników itp. osiągną wartość niższą niż zakładana przy zawarciu umowy ubezpieczenia.
- Składka ubezpieczeniowa obowiązuje w stosunku do opisanego w umowie ubezpieczenia ryzyka oraz aktualnie ustalonego zakresu ubezpieczenia. Zmiany – także nowe rodzaje ryzyka, które powstają po stronie Ubezpieczonego – wymagają ustalenia nowej składki.

Raty składki

§12.

- Składka płatna jest za okres ubezpieczenia z góry. Po uzgodnieniu składka może być płatna w ratach.
- W przypadku ratalnej opłaty składki w dokumencie ubezpieczenia ustala się wysokość poszczególnych rat i terminy ich płatności.
- W przypadku nieopłacenia w terminie kolejnej raty składki TUiR Warta może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia po uprzednim wezwaniu do zapłaty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty spowoduje ustanie odpowiedzialności.

Obowiązki Ubezpieczonego. Tryb postępowania w przypadku wystąpienia szkody

§13.

- O każdym Wypadku Ubezpieczeniowym Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić TUiR Warta niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty powzięcia o nim wiadomości.
- Jeżeli osoba uprawniona do odszkodowania dochodzi swoich roszczeń wobec Ubezpieczonego, jest on zobowiązany poinformować o tym TUiR Warta w ciągu 7 dni od momentu zgłoszenia roszczenia.
- W przypadku, gdy Ubezpieczony powziął informację o wszczęciu wobec niego postępowania przygotowawczego bądź wystąpienia na drogę sądową, obowiązany jest o tym fakcie poinformować TUiR Warta niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od powzięcia informacji, nawet w przypadku gdy sam zgłosił już zaistnienie Wypadku Ubezpieczeniowego.
- W razie zajścia Wypadku Ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody oraz niedopuszczenia do jej zwiększenia.
- Ubezpieczony zobowiązany jest umożliwić TUiR Warta dokonanie czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia.
- Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że szkoda jest wynikiem przestępstwa, Ubezpieczony jest zobowiązany bezzwłocznie powiadomić policję i prokuraturę.
- Ubezpieczony może udzielić osobie wskazanej przez TUiR Warta niezbędnych pełnomocnictw do prowadzenia spraw odszkodowawczych, w tym pełnomocnictwa procesowego, jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu uprawniony do odszkodowania wystąpił na drogę sądową. Powyższe nie zwalnia Ubezpieczonego z obowiązku zgłaszania we właściwym terminie sprzeciwu lub podjęcia niezbędnych środków zaskarżenia, reagując na monity lub zarządzenia organów administracyjnych.
- Ubezpieczony zobowiązany jest doręczyć TUiR Warta orzeczenie sądu niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych przed upływem terminu do wniesienia środka odwoławczego.
- W razie zgłoszenia roszczenia Ubezpieczony nie jest uprawniony do podejmowania działań zmierzających do uznania i zaspokojenia roszczeń, zawarcia ugody z osobą poszkodowaną ani zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, chyba że TUiR Warta wyrazi na to zgodę. W przypadku naruszenia powyższego postanowienia TUiR Warta jest zwolniona z obowiązku świadczenia, chyba że z uwagi na okoliczności sprawy Ubezpieczony nie mógł postąpić inaczej.

- Jeżeli z tytułu zaistniałego Wypadku Ubezpieczeniowego istnieją przesłanki do uwolnienia się Ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej w części lub w całości, to powyższe dotyczy również TUiR Warta.
- TUiR Warta jest zobowiązana wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o Wypadku Ubezpieczeniowym.
- Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności TUiR Warta albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezpieczną część odszkodowania TUiR Warta wypłaci w terminie przewidzianym w ust. 11.

Utrata praw do odszkodowania

§14.

- W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w §13 ust. 1-3 TUiR Warta może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUiR Warta ustalenie okoliczności i skutków Wypadku Ubezpieczeniowego.
- W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w §13 ust. 4 TUiR Warta jest wolne od odpowiedzialności za szkodę powstałą z tego powodu.
- W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego któregokolwiek z pozostałych obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia, TUiR Warta jest zwolniona z obowiązku świadczenia w takim zakresie, w jakim naruszenie miało wpływ na powstanie lub wielkość szkody lub na możliwość ustalenia zasadności roszczenia.

Ubezpieczenie na cudzy rachunek, cesja roszczenia z tytułu ubezpieczenia

§15.

- W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek roszczenia z tytułu ubezpieczenia przysługują wyłącznie Ubezpieczonemu. Jeżeli uprawniona jest grupa osób, każdy członek tej grupy może dochodzić samodzielnie roszczeń z tytułu ubezpieczenia. Ubezpieczony jest odpowiedzialny oprócz Ubezpieczającego za wykonanie zobowiązań wynikających z umowy ubezpieczenia.
- Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wzajemnych roszczeń Ubezpieczającego, Ubezpieczonych oraz osób dodatkowo ubezpieczonych.
- Bez pisemnej zgody TUiR Warta nie można dokonywać cesji roszczenia z tytułu ubezpieczenia przed ich ostatecznym ustaleniem.

Roszczenia regresowe

§16.

- Z dniem wypłaty odszkodowania na TUiR Warta przechodzi roszczenie przeciwko Osobie Trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
- Ubezpieczony jest zobowiązany zabezpieczyć TUiR Warta możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
- Przejęcie roszczeń na TUiR Warta nie następuje, jeżeli stałoby się to ze szkodą dla Ubezpieczonego lub jeżeli sprawcą szkody jest Pracownik Ubezpieczonego, Pracownik Ubezpieczającego albo osoba pozostająca z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.

Odstąpienie od umowy. Wypowiedzenie

§17.

- Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy w terminie 30 dni, a gdy jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
- TUiR Warta może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia:
  - w razie wystąpienia przez Ubezpieczającego z żądaniem obniżenia składki, zgodnie z postanowieniami §10 Warunków Ubezpieczenia;
  - w razie nie opłacenia składki lub pierwszej raty składki w ustalonym terminie, zgodnie z postanowieniami §11 ust. 5 Warunków Ubezpieczenia;
  - wskutek opóźnienia w zapłacie składki, zgodnie z postanowieniami §12 ust. 3 Warunków Ubezpieczenia;
  - z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, wskutek ustania odpowiedzialności TUiR Warta w wyniku wyczerpania sumy gwarancyjnej w następstwie wypłaty przez TUiR Warta świadczeń przewidzianych w umowie ubezpieczenia.
- Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenie albo rozwiązanie przez którąkolwiek ze stron nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim TUiR Warta udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

Sprawy sporne

§18.

- Skargi, zażalenia, w tym reklamacje mogą być składane przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia do TUiR Warta:
  - w formie pisemnej na adres: skr. Poczтовая 1020, 00-950 warszawa,
  - w formie elektronicznej za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
  - telefonicznie pod nr 502 308 308,
  - w każdej jednostce warty, na piśmie doręczonym osobiście lub w formie ustnej do protokołu.
- Na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację TUiR Warta potwierdza wpływ skargi, zażalenia, reklamacji na piśmie lub ustnie w rozmowie telefonicznej. TUiR Warta rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi w formie pisemnej przesyłką listową lub w formie elektronicznej na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony.
- Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez zarząd TUiR Warta.
- TUiR Warta podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
- Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Postanowienia końcowe

§19.

- W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w Warunkach Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.
- Zakres ubezpieczenia może ulec modyfikacji, za opłatą dodatkowej składki, poprzez zastosowanie klauzul dodatkowych wymienionych w załączniku nr 1 do Warunków Ubezpieczenia.

- Wszelkie zmiany Warunków Ubezpieczenia muszą być naniesione na dokumencie ubezpieczenia lub w formie pisemnego aneksu do dokumentu ubezpieczenia pod rygorem nieważności.
- Wszelkie zawiadomienia oraz oświadczenia muszą mieć formę pisemną pod rygorem nieważności.
- Do umów ubezpieczenia zawartych na podstawie niniejszych Warunków Ubezpieczenia stosuje się prawo polskie.
- W sprawach nie uregulowanych w Warunkach Ubezpieczenia stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
- Niniejsze Warunki Ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 11 czerwca 2018 roku.

Wiceprezes Zarządu

Jarostaw NIEMIROWSKI

Jarostaw NIEMIROWSKI

Prezes Zarządu

Jarostaw PARKOT

Jarostaw PARKOT

Spis klauzul

Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa agencji reklamowych	5
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa brokerów ubezpieczeniowych	7
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa przedsiębiorstw informatycznych (CLEO)	9
Klauzula Dodatkowa Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej inspektora ochrony danych (IOD)	18
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa przedsiębiorstw konsultingowych	20
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa media	23
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa pośredników w obrocie nieruchomościami	25
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa zarządców nieruchomości (Czyste Szkody Majątkowe)	27
Klauzula Dodatkowa Odpowiedzialność cywilna zawodowa contract research organisation	28

KLAUZULA DODATKOWA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA AGENCJI REKLAMOWYCH

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim wskutek uchybienia popełnionego przy opracowywaniu, projektowaniu, wytwarzaniu lub rozpowszechnianiu:

- a) reklam produktów lub usług,
- b) ogłoszeń personalnych,

w formie obrazu, pisma lub dźwięku oraz przy świadczeniu usług public relations.

W rozumieniu niniejszej Klauzuli za Czyste Szkody Majątkowe uważa się również zadośćuczynienie za wyrządzoną krzywdę.

Dodatkowe wyłączenia

§2.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1. z tytułu wyrównania kosztów wytworzenia reklamy, jeżeli ostateczny projekt nie został zaakceptowany przez zleceniodawcę;
2. z tytułu niespełnienia przez reklamę oczekiwań zleceniodawcy, np. ze względów estetycznych albo nieosiągnięcia przez reklamę zakładanego celu;
3. Osób Trzecich wniesionych wobec Ubezpieczonego po upływie 3 lat od zakończenia okresu ubezpieczenia.

Odmienne niż stanowi §5 ust. 3 Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, należne odszkodowanie z tytułu niniejszej umowy ubezpieczenia nie będzie pomniejszane o równowartość wynagrodzenia, które otrzymał Ubezpieczony za wykonanie zlecenia, podczas którego popełniono uchybienie. Jednakże roszczenie o zwrot wynagrodzenia nie jest objęte ochroną ubezpieczeniową.

Odeślanie do Warunków Ubezpieczenia

§3.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i w zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA BROKERÓW UBEZPIECZENIOWYCH

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim wskutek uchybienia popełnionego przy wykonywaniu zawodu brokera ubezpieczeniowego.

Dodatkowe wyłączenia

§2.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z likwidacją szkód nie związanych z umowami ubezpieczenia zawartymi za pośrednictwem Ubezpieczonego;
2. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem czynności komisarza awaryjnego lub brokera reasekuracyjnego;
3. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z ujawnieniem poufnych informacji oraz nieuprawnionym wykorzystaniem poufnych informacji;
4. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z dokonaniem albo doradztwem przy dokonaniu czynności prawnej, która służyła popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia skarbowego w rozumieniu jakiegokolwiek prawa albo uniemożliwiła skuteczne zaskarżenie czynności upadłego zgodnie z przepisami o upadłości lub uniemożliwiła skuteczne zaskarżenie czynności dłużnika w razie jego niewypłacalności;
5. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z zaniedbaniem uzyskania lub nie przekazaniem zleceniodawcy informacji na temat sytuacji finansowej;
6. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z udziałem, choćby pośrednio, w przygotowaniu prospektu emisyjnego przeznaczonego dla emisji do publicznego obrotu papierów wartościowych lub innej informacji przeznaczonej dla pozyskania kapitału;

7. roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych w związku z nie osiągnięciem przez kogokolwiek obiecanego przez Ubezpieczonego zysku, stopy zwrotu lub innej korzyści;
8. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem czynności na rzecz zleceniodawcy będącego spółką osobową, w której Ubezpieczony jest współlnikiem lub na rzecz zleceniodawcy będącego spółką kapitałową, w której Ubezpieczony pełni funkcję członka władz lub likwidatora. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje także roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem czynności na rzecz zleceniodawcy, z którym Ubezpieczony jest powiązany kapitałowo. Przez roszczenia powiązanych kapitałowo spółek należy rozumieć roszczenia spółek kapitałowych, w których większość udziałów albo akcji (a w przypadku pozostałych spółek – jakiegokolwiek udział) należy do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, ich współudziałowca albo osoby bliskiej. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również roszczeń osób, które posiadają większość udziałów w spółce będącej Ubezpieczonym;
9. z tytułu szkód wyrządzonych bezpośrednio lub pośrednio w związku z działaniami terrorystycznymi lub wojennymi;
10. z tytułu szkód wyrządzonych w związku z zawieraniem umów lub pośrednictwem w zawieraniu umów ubezpieczenia albo innym doradztwem w zakresie ryzyk lotniczych.

Zmiany Warunków Ubezpieczenia

§3.

Zmienia się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej w następującym zakresie:

1. odmiennie niż stanowi §5 ust. 1c) Warunków Ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje roszczenia z tytułu pośrednictwa umów kupna, dzierżawy i najmu nieruchomości,
2. w zakresie nieregulowanym postanowieniami pkt a) powyżej, postanowienia §5 ust. 1c) Warunków Ubezpieczenia pozostają w mocy.

Odesłanie do Warunków Ubezpieczenia

§4.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA PRZEDSIĘBIORSTW INFORMATYCZNYCH (CLEO)

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową ustawową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu Wypadków powstałych w wymienionych na umowie ubezpieczenia krajach i wynikających z czynności zawodowych zdefiniowanych w §1 ust. 1 Klauzuli.

1. Ubezpieczone ryzyka

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie wymienione w umowie ubezpieczenia czynności zawodowe związane z:

- a) projektowaniem, wytwarzaniem lub doradztwem w zakresie oprogramowania (software, firmware),
- b) projektowaniem, wytwarzaniem lub doradztwem w zakresie sprzętu komputerowego, o ile sprzęt komputerowy stanowi produkt uzupełniający w stosunku do projektowania lub wytwarzania oprogramowania,
- c) innymi usługami informatycznymi,

o ile rodzaj i zakres tych czynności został uzgodniony w formie pisemnej z TUIR Warta.

Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia Ubezpieczony rozpocznie nową, dotychczas nie ubezpieczoną działalność, objęcie jej ochroną ubezpieczeniową wymaga zgłoszenia i uzgodnienia z TUIR Warta;

2. Czyste Szkody Majątkowe

Za Czyste Szkody Majątkowe uznaje się szkody nie będące Szkodami Osobowymi ani Szkodami Rzeczowymi i nie będące następstwem takich szkód. Usunięcie danych lub naruszenie porządku danych uznaje się za Czystą Szkodę Majątkową;

3. Koszty Pomocy Prawnej

Odmienne niż stanowi §8 ust. 4 i §8 ust. 5 Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej Koszty Pomocy Prawnej pokrywane są w granicach sumy gwarancyjnej.

Ubezpieczony, Wypadek Ubezpieczeniowy, szkody seryjne

§2.

1. Ubezpieczone podmioty

Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotów wymienionych na dokumencie ubezpieczenia jako Ubezpieczeni;

2. Wypadek Ubezpieczeniowy

- 1) Zgodnie z §6 ust. 1 Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje Wypadki Ubezpieczeniowe, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia;
- 2) Odmienne niż stanowi definicja §6 ust. 2 Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, przez Wypadek Ubezpieczeniowy rozumie się Roszczenie wniesione po raz pierwszy w okresie ubezpieczenia przeciwko Ubezpieczonemu, z tytułu Czystej Szkody Majątkowej wynikającej z produktów lub usług dostarczonych lub wykonanych w okresie ubezpieczenia lub po ustalonej w umowie ubezpieczenia dacie (pokrycie wsteczne).

Przez Roszczenie rozumie się:

- a) jakiegokolwiek pisemne żądanie ze strony jakiegokolwiek Osoby Trzeciej wyrażające zamiar tej osoby przypisania Ubezpieczonemu odpowiedzialności za szkodę objętą ubezpieczeniem,
- b) jakiegokolwiek proces lub jakiegokolwiek postępowanie przeciwko Ubezpieczonemu o odszkodowanie.

Roszczenie uznaje się za zgłoszone do Ubezpieczonego lub osoby dodatkowo ubezpieczonej, jeżeli jest ono dokonane w formie pisemnej. Decyduje moment wpłynięcia pisma do Ubezpieczonego lub osoby dodatkowo ubezpieczonej.

3. Szkody seryjne

W miejsce postanowień §6 ust. 4 Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej obowiązują postanowienia poniższe (szkody seryjne):

- 1) Jeżeli w trakcie okresu ubezpieczenia zostało wniesione przeciwko Ubezpieczonemu Roszczenie stosownie do postanowień i warunków niniejszej umowy ubezpieczenia, to wtedy jakiegokolwiek Roszczenie wynikające z, oparte na, lub związane z faktami powołanymi w Roszczeniu lub powołujące się na jakiegokolwiek uchybienie, które jest takie samo lub związane z jakimkolwiek uchybieniem powołanym w Roszczeniu, będzie uważane za zgłoszone do Ubezpieczonego w momencie wniesienia pierwszego Roszczenia.
- 2) Wszystkie Wypadki wynikające z:
  - a) tej samej przyczyny, np. z tego samego błędu projektowego, produkcyjnego lub błędu w instrukcji dla użytkownika lub

b) dostarczenia serii produktów posiadających tę samą wadę,

niezależnie od terminu ich faktycznego wystąpienia, traktuje się jak jeden Wypadek, a za datę ich wystąpienia przyjmuje się datę wystąpienia pierwszego Wypadku, nawet jeżeli kolejne Wypadki wystąpiły po zakończeniu okresu ubezpieczenia.

4. Świadczenia w przypadku pokrycia wstecznego (data retroaktywna)

W przypadku uzgodnienia w umowie ubezpieczenia daty retroaktywnej dla produktów lub usług, które zostały dostarczone lub wykonane przed początkiem okresu ubezpieczenia, dla wszystkich Wypadków wynikających z tych produktów lub usług łączna wysokość świadczeń TUIR Warta będzie ograniczona do kwoty równej sumie gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia bezpośrednio poprzedzającej niniejszą umowę, jednak maksymalnie do wysokości sumy gwarancyjnej niniejszej umowy.

Dodatkowe rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej

§3.

1. Zwłoka w wykonaniu zobowiązania

Częściowo odmiennie niż stanowi §4 ust. 3 niniejszej Klauzuli ochrona ubezpieczeniowa obejmuje roszczenia z tytułu zwłoki w wykonaniu zobowiązania, jeżeli wynika ona bezpośrednio z braku dostępu do danych wskutek Szkód Rzeczowych w urządzeniach elektronicznych należących do Ubezpieczonego:

- a) spowodowanych pożarem, eksplozją, wodą wodociągową lub ściekami,
- b) spowodowanych utratą wskutek kradzieży z włamaniem, rabunku lub kradzieży rozbójniczej,
- c) spowodowanych zbyt niskim lub zbyt wysokim napięciem, elektrycznością statyczną, zakłóceniami elektromagnetycznymi jak również działaniem siły wyższej, w tym uderzeniem pioruna.

Warunkiem istnienia ochrony ubezpieczeniowej jest objęcie urządzeń elektronicznych odpowiednim ubezpieczeniem majątkowym, w szczególności dedykowanym ubezpieczeniem sprzętu elektronicznego (EEI).

2. Usunięcie danych, naruszenie porządku danych

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody Osób Trzecich powstałe przed zakończeniem prac lub usług (np. podczas prac wdrożeniowych lub instalacyjnych), spowodowane przypadkowym usunięciem danych lub naruszeniem porządku danych. Ubezpieczone są wyłącznie koszty odtworzenia danych pod warunkiem, że do usunięcia danych lub naruszenia ich porządku doszło pomimo stosowania zabezpieczeń, w tym sprawdzonego zabezpieczenia danych.

Dodatkowe wyłączenia

§4.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1. wiedza o szkodach

z tytułu szkód, o których Ubezpieczający lub Ubezpieczony w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia wiedzieli albo przy dołożeniu należytej staranności mogli się dowiedzieć;

2. działanie umyślne i świadome odstępstwo

z tytułu lub w związku z szkodami wyrządzonymi umyślnie lub wskutek świadomego odstępstwa Ubezpieczonego od obowiązku wynikającego z przepisów prawa lub nakazu właściwego organu oraz pisemnych poleceń lub warunków zleciodawcy, specyfikacji produktów itp. Wiedza o istnieniu wady produktu lub wykonanej usługi traktowana jest jak działanie umyślne;

3. wykonanie zobowiązania, wykonanie zastępcze, rękojmia i gwarancja jakości

kontrahenta, jeżeli Ubezpieczony lub osoba, za którą ponosi on odpowiedzialność nie spełnia zobowiązania umownego, nie spełnia go w terminie lub posiada ono wadę fizyczną lub prawną, o ile kontrahent zgłasza roszczenie:

- a) o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania, bądź roszczenie wynikające z przepisów o rękojmi, niezgodności towaru z umową i gwarancji jakości,
- b) z tytułu odstąpienia od umowy lub obniżenia wynagrodzenia,
- c) dotyczące szkód poniesionych przez sam fakt zawarcia umowy z Ubezpieczonym, która to umowa nie została przez Ubezpieczonego wykonana (w całości lub w części).
- d) z tytułu szkód z powodu nieterminowego wykonania zobowiązania umownego,
- e) o zwrot nakładów poniesionych w oczekiwaniu na wykonanie zobowiązania zgodnie z umową,
- f) z tytułu szkód wyrządzonych w celu dokonania naprawy,
- g) z tytułu szkód wynikających z tego, że kontrahent nie może wykorzystać przedmiotu świadczenia umownego (dostarczonego produktu lub wykonanej usługi),
- h) z tytułu niedotrzymania kosztów i kosztorysów,
- i) o wykonanie zastępcze,
- j) z tytułu szkód w rzeczach lub wykonanych usługach, które zostały zaprojektowane przez Ubezpieczonego lub wytworzone bądź dostarczone przez Osoby Trzecie działające w jego imieniu lub na jego rachunek, włącznie z wynikającymi z tego Czystymi Szkodami Majątkowymi, jak przerwanie eksploatacji, koszty najmu, itp., także jeżeli powstaną one wskutek wadliwości części (składowej) wytworzonej lub dostarczonej rzeczy.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zatem roszczeń mających na celu uzyskanie od Ubezpieczonego świadczenia umownego lub rekompensaty za brak, nieterminowe lub nienależycie spełnione świadczenie umowne.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie szkody wyrządzone kontrahentowi Ubezpieczonego lub innej Osobie Trzeciej wadą produktu lub wadliwym wykonaniem przekazanych odbiorcy usług (ubezpieczone ryzyka);

4. aktualny stan nauki i techniki

z tytułu szkód wyrządzonych przez produkty lub usługi, których zastosowanie lub działanie nie zostało poddane próbie (testowi) zgodnie z regułami technicznymi lub naukowymi przyjętymi powszechnie w chwili wprowadzenia do obrotu ze względu na konkretny cel stosowania, a w przypadku oprogramowania, nie zostało poddane odpowiednim testom lub sprawdzone w inny właściwy sposób.

Ciężar dowodu, że produkty lub usługi, w tym oprogramowanie, zostały poddane próbie lub odpowiednim testom spoczywa na Ubezpieczonym;

5. wycofanie produktu

z tytułu strat lub kosztów powstałych w wyniku konieczności wycofania produktu z rynku, bez względu na to, czy produkt spowodował szkodę, czy też nie.

Za produkty uznaje się produkty Ubezpieczonego lub produkty Osób Trzecich, których częścią są produkty Ubezpieczonego.

Za wycofanie produktu z rynku uznaje się wezwanie przez Ubezpieczonego, osoby dodatkowo ubezpieczone, właściwy organ lub inną Osobę Trzecią, posiadaczy, dostawców lub dystrybutorów produktu do zwrotu produktu Ubezpieczonemu, wytwórcy lub upoważnionemu dostawcy w celu sprawdzenia, naprawy lub wymiany ze względu na istnienie dowiedzionej lub zarzucanej wady produktu;

6. podejmowanie decyzji za klienta

z tytułu podejmowania decyzji w miejsce przedsiębiorstwa, na rzecz którego następuje doradztwo (np. szkód wynikających z błędnych decyzji arbitralnych lub uznaniowych);

7. wyliczenia zyskowności/rentowności

z tytułu wyliczenia zyskowności lub rentowności, które nie zostało wykonane na podstawie powszechnie uznanej wiedzy ekonomicznej;

8. prawa własności przemysłowej

z tytułu naruszenia praw własności przemysłowej, praw autorskich oraz naruszenia prawa antymonopolowego i prawa nieuczciwej konkurencji;

9. licencje

z tytułu udzielania licencji, jednakże wyłączenie nie dotyczy uprawnionego udzielania licencji na użytkowanie oprogramowania;

10. przyrzeczenie rezultatu

z tytułu przyrzeczenia rezultatu, w szczególności w związku z racjonalizacją i automatyzacją;

11. dokumentacja

wynikających z braku dokumentacji programu lub instrukcji użytkowania, co czyni niemożliwym zbadanie zasadności roszczenia przez Ubezpieczyciela;

Dokumentacja oprogramowania musi być zrozumiała dla zewnętrznych ekspertów;

12. powtarzające się szkody

z tytułu podobnych, powtarzających się szkód wyrządzonych rozpoznawalną wadą oprogramowania, która nie została usunięta we właściwym czasie lub nie została usunięta całkowicie;

13. oprogramowanie zabezpieczające

z tytułu wytwarzania, dostarczania lub użytkowania oprogramowania lub rozwiązań zabezpieczających (np. firewall'e, programy antywirusowe);

14. reklama

z tytułu szkód wynikłych z reklamy, chyba że wynikają one z naruszenia dóbr osobistych;

15. D&O

podnoszonych przez kogokolwiek przeciwko byłym lub obecnym członkom zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego lub innym osobom wykonującym funkcje zarządcze lub nadzorcze w spółce będącej Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym, z powodu naruszenia obowiązków w wykonywaniu tych funkcji;

16. pola elektromagnetyczne, promieniowanie

w związku z polami elektromagnetycznymi oraz z tytułu szkód związanych bezpośrednio lub pośrednio z promieniowaniem wysokoenergetycznym, jonizującym (np. promieniowaniem alfa, beta i gamma emitowanym przez substancje radioaktywne oraz neutronami lub promieniowaniem wytworzonym w akceleratorach cząsteczek) oraz z promieniowaniem laserowym lub maserowym;

17. wojna, niepokoje społeczne, terroryzm, siła wyższa

z tytułu jakichkolwiek szkód wywołanych bezpośrednio lub pośrednio przez wydarzenia wojenne, inne wrogie działania (bez względu na to, czy wojna została wypowiedziana czy też nie), jakiegokolwiek akty terroryzmu, rozruchy, zamieszki, niepokoje wewnętrzne, strajk generalny, nielegalny strajk lub wynikających bezpośrednio z rozporządzeń lub dyspozycji władzy publicznej oraz ich następstw, bez względu na to, czy wynikła z tego szkoda powstała przypadkowo czy celowo; to samo dotyczy szkód powstałych wskutek działania siły wyższej, o ile zostały spowodowane działaniem sił natury.

Za akty terroryzmu uznaje się jakiegokolwiek działanie jakiegokolwiek osoby lub grupy osób dokonane z pobudek politycznych, wyznaniowych, etnicznych, ideologicznych lub podobnych, z zamiarem zastraszenia społeczeństwa lub jego części, a przez to wywarcia wpływu na władzę państwową lub administracyjną;

18. pojazdy

z tytułu szkód wyrządzonych przez Ubezpieczonego, osobę dodatkowo ubezpieczoną lub upoważnioną przez nich osobę w wyniku używania pojazdów mechanicznych, przyczep, statków kosmicznych, powietrznych bądź wodnych lub szkód w związku z którymi mogą do nich, jako posiadaczy bądź właścicieli statków kosmicznych, powietrznych lub wodnych być zgłoszone roszczenia;

19. motoryzacja, lotnictwo i kosmonautyka, lotniska, lądowiska

- a) w związku z oprogramowaniem i sprzętem komputerowym przeznaczonym dla pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i kosmicznych lub dla części do tych pojazdów lub statków, o ile były one w sposób oczywisty przeznaczone do produkcji takich pojazdów i statków lub zainstalowania w takich pojazdach i statkach;
- b) w związku z usługami informatycznymi dotyczącymi pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i kosmicznych lub części do tych pojazdów i statków;
- c) z tytułu wytwarzania, dostarczania, utrzymywania itp. oprogramowania, za szkody związane z urządzeniami do kierowania i kontroli ruchu lotniczego;
- d) z tytułu szkód związanych z posiadaniem i użytkowaniem lotnisk i lądowisk;

20. ryzyka architektoniczne, projektowe, budowlane

z tytułu szkód w budynkach, budowlach, urządzeniach i częściach urządzeń, które zostały zaprojektowane, zbudowane, skonstruowane lub zwymiarowane przez Ubezpieczonego lub dla których sprawuje on kierownictwo budowy, oraz wszelkie inne szkody wynikające z wykonywania tego rodzaju czynności;

21. technika genetyczna

z tytułu szkód spowodowanych przez genetycznie modyfikowane organizmy, uwolnieniem organizmów modyfikowanych genetycznie oraz właściwościami organizmu wynikającymi ze zmian genetycznych;

22. transakcje pieniężne

z tytułu szkód:

- a) wynikających z dokonywania lub akceptowania płatności, w tym w postaci polecenia zapłaty, związanych z brakiem w kasie, jak również wynikających ze sprzeniewierzenia i defraudacji,
- b) wynikających z wszelkiego rodzaju transakcji – w tym dokonywania lub proponowania, także za pośrednictwem Internetu – płatniczych, pieniężnych, kredytowych, ubezpieczeniowych, leasingowych, dotyczących nieruchomości, instrumentów finansowych lub innych tego rodzaju działalności gospodarczych i transakcji finansowych, jak również z doradztwa w tym zakresie,
- c) związanych z wytwarzaniem oprogramowania lub świadczeniem usług dla obsługi transakcji finansowych lub dystrybucji produktów finansowych (np. e-commerce),

- d) związanych z wytwarzaniem oprogramowania do obsługi płatności pomiędzy instytucjami finansowymi;

23. środki ostrożności

wynikających z nieprzestrzegania środków ostrożności wymienionych w §5 niniejszej Klauzuli.

Niniejsze wyłączenie obowiązuje w takim zakresie, w jakim nieprzestrzeganie środków ostrożności przyczyniło się do powstania Czystej Szkody Majątkowej.

Ciężar dowodu, że niniejsze wyłączenie nie znajduje zastosowania spoczywa na Ubezpieczonym;

24. infrastruktura klucza publicznego

opartych na lub wynikających bezpośrednio lub pośrednio z infrastruktury klucza publicznego (PKI) lub z kradzieży PKI.

Środki ostrożności

§5.

Prowadząc działalność Ubezpieczony, pod rygorem braku ochrony ubezpieczeniowej, jest zobowiązany do przestrzegania środków ostrożności:

1. ochrona systemów komputerowych

podejmowania odpowiednich kroków w celu stosowania, utrzymania lub aktualizowania programów chroniących przed nieuprawnionym użyciem lub dostępem do systemu komputerowego Ubezpieczonego, jego łączny elektronicznych lub strony internetowej;

2. oprogramowanie

w odniesieniu do oprogramowania (w tym oprogramowania dostarczonego Osobom Trzecim) – sprawdzania oprogramowania za pomocą programów antywirusowych odpowiadających aktualnemu stanowi nauki i techniki.

W przypadku wyrządzenia szkody przez wirusa w oprogramowaniu, ochrona ubezpieczeniowa w tym zakresie istnieje tylko wtedy, gdy Ubezpieczony przedstawi dowody potwierdzające wykonanie testu (sprawdzenie) programem antywirusowym. W przypadku oprogramowania wytwarzanego seryjnie, wymóg uważa się za spełniony, jeżeli został przetestowany program master podlegający dalszemu kopiowaniu;

3. szyfrowanie

utrzymywania technologii bezpieczeństwa oraz szyfrowania zgodnie z aktualnym stanem nauki i techniki;

4. zabezpieczanie danych, kopie zapasowe (back-up)

podejmowania odpowiednich kroków w celu wykonania kopii zapasowych (back-up) wszelkich plików, danych lub programów w regularnych odstępach czasu i przechowywania tych kopii poza siedzibą Ubezpieczonego;

5. dokumentacja

dokumentowania stanu nauki i techniki oraz jego zastosowania.

Klauzula braku kumulacji

§6.

1. Jeżeli dana szkoda jest pokryta na podstawie niniejszej umowy jak również innej umowy zawartej przez Ubezpieczonego lub na jego rzecz, inna umowa ma pierwszeństwo przed niniejszą umową (nawet jeżeli uzgodniono w niej klauzulę subsydiarności). Ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej umowy obejmuje taką szkodę wyłącznie w zakresie, w jakim nie jest ona objęta inną umową ubezpieczenia.
2. Jeżeli inna umowa ubezpieczenia została zawarta w Grupie Talanx (której TUiR Warta jest częścią) lub z jej fronting partnerem, wówczas świadczenie Ubezpieczyciela z tytułu umów ubezpieczenia jest ograniczone łącznie do najwyższej z sum gwarancyjnych (najwyższego z Sublimitów) ustalonej na jeden Wypadek Ubezpieczeniowy w tych umowach.

Podwójne ubezpieczenie

§7.

1. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony objął ubezpieczone ryzyko innym ubezpieczeniem, jest zobowiązany do powiadomienia Ubezpieczyciela o tym fakcie w ciągu 30 dni. W przeciwnym wypadku traci on ochronę ubezpieczeniową w odniesieniu do wszystkich Wypadków Ubezpieczeniowych objętych podwójnym ubezpieczeniem, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie wynikało z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa.
2. Jeżeli zakres innego ubezpieczenia jest węższy niż zakres niniejszego ubezpieczenia, w razie wystąpienia Wypadku Ubezpieczeniowego niniejsze ubezpieczenie obejmie powstałą różnicę w pokryciu.

KLAUZULA DODATKOWA

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ INSPEKTORA OCHRONY DANYCH (IOD)

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

1. Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone wskutek uchybienia popełnionego przy wykonywaniu czynności zawodowych Inspektora Danych Osobowych (IOD).
2. Ochrona ubezpieczeniowa na podstawie niniejszej Klauzuli obejmuje czynności IOD wykonywane przez Ubezpieczonego:
  - 1) wyłącznie na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania (pracownik administratora) lub
  - 2) na podstawie umowy cywilnoprawnej (outsourcing).

Ubezpieczone ryzyka

§2.

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie czynności zawodowe IOD określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 216/679 z dnia 27 kwietnia 2016 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej Rozporządzeniem, polegające na:
  - 1) informowaniu administratora podmiotu przetwarzającego oraz pracowników, którzy przetwarzają dane osobowe, o obowiązkach spoczywających na nich na mocy Rozporządzenia oraz innych przepisów o ochronie danych i doradzaniu w tej sprawie,
  - 2) monitorowaniu przestrzegania Rozporządzenia, innych przepisów o ochronie danych oraz polityki administratora lub podmiotu przetwarzającego w dziedzinie ochrony danych osobowych, w tym podział obowiązków, działania zwiększające świadomość, szkolenia personelu uczestniczącego w operacjach przetwarzania danych oraz powiązane z tym audyty,
  - 3) udzielaniu na żądanie zaleceń co do oceny skutków dla ochrony danych oraz monitorowanie jej wykonania zgodnie z przepisami Rozporządzenia,

- 4) współpracy z organem nadzorczym,
- 5) pełnieniu funkcji punktu kontaktowego dla organu nadzorczego w kwestiach związanych z przetwarzaniem, w tym z uprzednimi konsultacjami, o których mowa w przepisach Rozporządzenia oraz w stosownych przypadkach prowadzeniu konsultacji we wszelkich innych sprawach.

Wyłączenia

§3.

1. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu:
  - 1) działań lub zaniechań przedsiębiorcy (w tym administratora lub podmiotu przetwarzającego), pozostających poza sferą zadań IOD przewidzianych odpowiednimi przepisami ustawowymi wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ustawy lub Rozporządzenia;
  - 2) podejmowania decyzji przez Ubezpieczonego zamiast administratora lub przedsiębiorstwa, na rzecz którego świadczone są czynności zawodowe, w tym wynikające z podejmowania decyzji przez Ubezpieczonego zamiast administratora lub podmiotu przetwarzającego dane;
  - 3) czynności zawodowych IOD odnoszących się do tej sfery działań przedsiębiorstwa, która pozostaje w zakresie odpowiedzialności Ubezpieczonego z tytułu innych zadań i obowiązków Ubezpieczonego wykonywanych obok czynności zawodowych IOD;
  - 4) wynikające z czynności zawodowych wykonywanych po odwołaniu Ubezpieczonego z funkcji IOD lub po skreśleniu Ubezpieczonego z rejestru IOD prowadzonego przez właściwy organ nadzoru;
  - 5) przyrzeczenia gwarancji i rezultatu oraz roszczenia o wykonanie zobowiązania i wykonanie zastępcze;
  - 6) czynności zawodowych IOD wykonywanych na rzecz instytucji finansowych, podmiotów z branży telekomunikacyjnej, medialnej, podmiotów świadczących usługi on-line oraz podmiotów świadczących usługi medyczne;
  - 7) czynności zawodowych IOD wykonywanych na rzecz podmiotów publicznych w sektorze wymiaru sprawiedliwości i finansów oraz organów ścigania.

Odesłanie do Warunków Ubezpieczenia

§4.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i w zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA
PRZEDSIĘBIORSTW KONSULTINGOWYCH

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim w związku wykonywaniem działalności konsultingowej.

Za działalność konsultingową uważa się:

1. sporządzanie w formie ekspertyz ocen warunków panujących w zakładzie i na rynku (analiza rynkowa),
2. wydawanie opinii i doradztwo:
  - a) przy zakładaniu, przekształcaniu, uzdrawianiu i rozwiązywaniu przedsiębiorstw,
  - b) przy tworzeniu systemów księgowości i controllingu,
  - c) przy tworzeniu i prowadzeniu zakładowych systemów zaopatrzenia emerytalnego,
  - d) w odniesieniu do planowania i organizacji przedsiębiorstwa,
  - e) w zakresie marketingu,
  - f) w zakresie optymalizacji przebiegu produkcji, składowania, przepływu materiałów i logistyki,
3. doradztwo przy finansowaniu projektów, o ile Ubezpieczony, jego władze lub Pracownicy sami nie udzielają kredytów za opłatą, ani nie pośredniczą w nich,
4. analizę potrzeb, organizację, doradztwo i szkolenia w zakresie elektronicznego przetwarzania danych,
5. wydawanie opinii i doradztwo w zakresie zarządzania kadrami:
  - a) planowanie zapotrzebowania kadrowego, doradztwo kadrowe i szkolenie kadr,
  - b) pozyskiwanie kadr,

6. działalność biegłego rzeczoznawcy w zakresie opisanym w §1 ust. 1 do 5 niniejszej Klauzuli,
7. doradztwo przy zakupie i sprzedaży przedsiębiorstw pod warunkiem, że:
  - a) Ubezpieczony doradza tylko jednej ze stron (kupującemu lub sprzedającemu),
  - b) Ubezpieczony nie doradzał drugiej stronie od co najmniej dwóch lat,
  - c) z przedsiębiorstwem będącym do kupienia lub sprzedaży Ubezpieczony nie jest powiązany kapitałowo, tj. nie posiada bezpośrednio ani pośrednio udziałów przedsiębiorstwa, ani przedsiębiorstwo to nie posiada jego udziałów,
  - d) nie chodzi o pośredniczenie w transakcjach gospodarczych.

Rekomendowanie transakcji gospodarczych, o którym mowa w §5 ust. 1c) Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, nie ma miejsca, jeśli jednoznaczne konkluzje wynikają z przedstawionej opinii w sposób logiczny i automatyczny.

Warunek istnienia ochrony

§2.

Działalność określona w §1 objęta jest ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że istnieje pisemna umowa, z której wynika rodzaj, zakres i czas trwania działalności.

Dodatkowe wyłączenia

§3.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1. wynikających z działalności wykraczającej poza opisaną w §1 niniejszej Klauzuli, bądź w umowie ubezpieczenia;
2. związanych z podejmowaniem decyzji w miejsce przedsiębiorstwa, na rzecz którego następuje doradztwo;
3. z tytułu przyrzeczenia rezultatu, gwarancji lub roszczeń o wykonanie zobowiązania i wykonanie zastępcze;
4. związanych z rachunkami opłacalności, nie dokonywanych na podstawie ogólnie istniejącego stanu nauk ekonomicznych oraz opinii w zakresie matematyki ubezpieczeniowej;
5. wynikających z prognozowania i interpretowania powiązań i zmian gospodarczych i politycznych;
6. wynikających z omyłkowego skasowania informacji i danych, nieprzestrzegania terminów lub zwłoki;
7. związanych z działalnością polegającą na zarządzaniu przedsiębiorstwem lub jego częścią.

Odeślanie do Warunków Ubezpieczenia

§4.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA
MEDIA

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim wskutek opublikowania materiału prasowego, w tym w szczególności drukiem lub elektronicznie albo ujawnienia materiału prasowego przed jego publikacją.

Materiałem prasowym jest każdy opublikowany lub przekazany do opublikowania tekst albo obraz o charakterze informacyjnym, publicystycznym, dokumentalnym lub innym, niezależnie od środków przekazu, rodzaju, formy, przeznaczenia czy autorstwa.

Za materiał prasowy uważa się także reklamy, ogłoszenia i komunikaty. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje jednak odpowiedzialności cywilnej z tytułu szkód wyrządzonych w związku z ich produkcją.

Modyfikacja zakresu ubezpieczenia

§2

Odmienne niż stanowi §2 Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również:

1. koszty sądowe i wynagrodzenie adwokata w postępowaniu zabezpieczającym przeciwko Ubezpieczonemu o wydanie zarządzenia tymczasowego,
2. koszty sądowe i wynagrodzenie adwokata w przypadku wniesienia przeciw Ubezpieczonemu powództwa o zaniechanie.

Osoby dodatkowo ubezpieczone

§3

Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie wskazanym w §1 Klauzuli obejmuje także zatrudnionych przez Ubezpieczonego dziennikarzy, redaktorów oraz inne osoby, które spowodowały opublikowanie materiału prasowego przez Ubezpieczonego lub ujawniły ten materiał przed publikacją.

Osobą zatrudnioną jest Pracownik lub zgłoszona do ubezpieczenia osoba wykonująca obowiązki na rzecz lub z upoważnienia Ubezpieczonego w oparciu o umowę zlecenia lub inną podobną umowę.

Odeślanie do Warunków Ubezpieczenia

§4.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA POŚREDNIKÓW W OBRODIE NIERUCHOMOŚCIAMI

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim wskutek uchybienia popełnionego przy zawodowym wykonywaniu czynności zmierzających do zawarcia umów, których przedmiotem jest:

- a) nabycie lub zbycie praw do nieruchomości,
- b) nabycie lub zbycie własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- c) najem lub dzierżawa nieruchomości.

Dodatkowe wyłączenia

§2.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1. w zakresie odpowiedzialności z tytułu przeprowadzania transakcji naruszającej zasady etyki zawodowej, przepisy podatkowe, prawo upadłościowe i układowe, noszących znamiona czynu przestępczego lub które spełniają przesłanki uchylenia się od skutków oświadczenia woli;
2. z tytułu naruszenia poufności informacji o transakcjach i stronach transakcji;
3. w zakresie odpowiedzialności z tytułu nie przekazania informacji o braku wypłacalności strony transakcji oraz uchybienia popełnionego w związku z przeprowadzaniem oceny zdolności płatniczej lub kredytowej strony transakcji;
4. z tytułu pośrednictwa finansowego;
5. z tytułu odpowiedzialności prospektowej tj. odpowiedzialności związanej z emisją papierów wartościowych.

Zmiany Warunków Ubezpieczenia

§3.

W odniesieniu do czynności określonych w §1 Klauzuli zmienia się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej w następującym zakresie:

1. odmiennie niż stanowi §5 ust.1c) Warunków Ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje roszczenia z tytułu pośrednictwa umów sprzedaży, dzierżawy lub najmu nieruchomości;
2. w zakresie nieregulowanym postanowieniami pkt a) powyżej, postanowienia §5 ust. 1c) Warunków Ubezpieczenia pozostają w mocy.

Odeślanie do Warunków Ubezpieczenia

§4.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i w zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA ZARZĄDCÓW NIERUCHOMOŚCI (CZyste SZKODY MAJĄTKOWE)

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim wskutek uchybienia popełnionego przy zawodowym zarządzaniu nieruchomościami Osób Trzecich.

Dodatkowe wyłączenia

§2.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

- a) wynikających z nie zawarcia, wadliwego zawarcia albo wadliwego wykonania umów ubezpieczenia;
- b) związanych z zabezpieczeniem hipotecznym na nieruchomości;
- c) z tytułu zmian fizycznych, chemicznych lub biologicznych gruntów oraz wód stojących, płynących i gruntowych.

Odesłanie do Warunków Ubezpieczenia

§3.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.

KLAUZULA DODATKOWA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA ZAWODOWA
CONTRACT RESEARCH ORGANISATION

W zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli Dodatkowej zmienione zostają odpowiednie postanowienia Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej stanowiące podstawę zawarcia umowy ubezpieczenia:

Przedmiot ubezpieczenia

§1.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji TUIR WARTA S.A., zwana dalej TUIR Warta, obejmuje ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym przepisami prawa odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Czyste Szkody Majątkowe wyrządzone Osobom Trzecim w związku z wykonywaniem działalności zawodowej contract research organization, to jest organizacji prowadzącej badania kliniczne na zlecenie.

Warunek istnienia ochrony

§2.

Działalność określona w §1 objęta jest ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że istnieje pisemna umowa, z której wynika rodzaj, zakres i czas trwania działalności.

Dodatkowe wyłączenia

§3.

W uzupełnieniu do pozostałych wyłączeń przewidzianych przez Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:

1. związanych z działalnością wykraczającą poza opisaną w §1 niniejszej Klauzuli bądź w dokumencie ubezpieczenia;
2. związanych z podejmowaniem decyzji w miejsce zleceniodawcy;
3. z tytułu przyrzeczenia rezultatu, gwarancji lub roszczeń o wykonanie zobowiązania i wykonanie zastępcze;
4. związanych z rachunkami opłacalności, nie dokonywanych na podstawie ogólnie istniejącego stanu nauk ekonomicznych;
5. wynikających z prognozowania i interpretowania powiązań i zmian gospodarczych i politycznych;
6. wynikających z omyłkowego skasowania informacji i danych, nieprzestrzegania terminów lub zwłoki;

7. związanych z działalnością polegającą na zarządzaniu przedsiębiorstwem lub jego częścią.

Odeślanie do Warunków Ubezpieczenia

§5.

1. Postanowienia Klauzuli Dodatkowej mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z treści dokumentu ubezpieczenia i zakresie tam wskazanym.
2. O ile niniejsza Klauzula nie stanowi inaczej, w pozostałym zakresie stosuje się Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej.